

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 469. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992356575984/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

draget helt ind, og han skrev sin *Mystik* (fire Bind 1836—42), den mest forrykte Bog, som den tyske Romantik har frembragt.

Jo dybere Görres kom ind i Hekse- og Trolddomsvæsenet, des uhyggeligere blev hans eget Væsen. Han troede, at han selv var besat af den onde Aand, og klagede f. Eks. engang over, at Djævelen, der ikke taalte Indgreb i sit Magtomraade, havde ranet ham et Haandskrift — der senere genfandtes i hans Boghylde.

Paa den Tid da Kölner Stridighederne udbrød, optraadte Görres som de romersk Sindedes Ordfører overfor det præjisiske Ministerium; han benyttede under den lidenskabelige Pennefejde som de katolske Rhinlandes Talsmand mod Protestantismen Bibelens Stil: Modstanderne var ham en Øgleyngel; den præjisiske Stat syntes ham besjælet af en ond Dæmon, der i afgørende Øjeblikke steg op af Staten som af en Dyndgrav. Han betegnede hin Dæmon som den stive Knokkelmand, «hvem man beviser for megen Ære, naar man kalder ham en Aand»; thi, siger han, det er den samme, der i vore Oldeforældres Tid i den præjisiske Hær førte den Stok, som kunde prygle syv Rygge paa én Gang.

Denne Fejde indbragte Görres Beundring fra de franske Katolikers Fører, Grev Montalembert. I det katolske Tyskland blev han prist som en Kirkefader; man kaldte ham «den katolske Luther». Det lykkedes ham at drage den bayerske Regering med ind i Bevægelsen; den gav Pressen frie Tøjler overfor det protestantiske Præjsen, og Görres' Haab gik ud paa, at Bayern skulde optage Kampen som katolsk Stormagt.

Han nægtede sig ikke noget Udbrud af religiøs-politisk Troesiver, gik f. Eks. saa vidt som til at bruge det Kraftudtryk, at Regeringerne ved at tillade blandede Ægteskaber tvang den katolske Ægtefælle til «at opdrage dobbelte Bastarder», og det skønt Kongen af Bayern var Søn af en protestantisk Moder og selv levede i blandet Ægteskab.

Da senere Striden udbrød angaaende Ægtheden af Kristi hellige Kjortel i Trier, var han henrykt over at det lykkedes at sætte en Valfart til den hellige Kjortel i Scene, i hvilken Rhinlænderne for at ærgre de protestantiske Præjsere deltog i et Antal af en Million. For Görres var Valfarten til Trier «den sejrende Kirkes Triumf». Tvivlen om det hellige Klædebons Ægthed og den Indvending, at der jo ogsaa andensteds fore-